

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY ÖSZTÖNDIJRA.

12568/1910/I/A/3. sz. — A főméltóságu herczeg Eszterházy Miklós ur által a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola erdészeti szakosztályánál létesített két (2) egyenként és évenként 600 koronával dotált ösztöndij-alapítvány egyikére pályázatot hirdetnek.

Az ösztöndíjat csak oly magyar honos ifju nyerheti el, aki középiskolai tanulmányait jó eredménnyel végezte és erkölcsi tekintetben kifogástalan.

A pályázók közül elsőbbséggel bir az, akinek szülői a herczegi uradalom szolgálatában állanak.

Az ösztöndíjat elnyert pályázó annak élvezetében marad tanulmányainak a főiskolán való befejeztéig.

Ha azonban időközben tanulmányaiban hátramaradna, vagy erkölcsi tekintetben kifogás alá eső magaviseletet tanusitana, tőle az ösztöndíj tanulmányai befejezése előtt is el fog vonatni.

Az ösztöndíjban részesítendő ifju tanulmányainak befejezése után köteles az alapító felhívására a herczegi hitbizomány területén a szakmájának megfelelő és a szabályozott javadalommal ellátva alkalmazásba lépni és ebben legalább 5 éven át megmaradni. A felhívás az utolsó tanév bezártát megelőző félévben fog az illető ifjuhoz kibocsáttatni.

A pályázati kérvények főméltóságu herczeg Eszterházy Miklós urhoz czimezve legkésőbb 1910. évi márczius hó 31-ig a Kismartonban (Sopron vármegye) székelő herczegi központi igazgatósághoz nyujtandók be.

A pályázati kérvényekhez csatolandók:

1. a születési anyakönyvi kivonat
2. a magyar honosságot igazoló helyhatósági bizonyítvány;
3. az érettségi vizsga sikeres letételéről szóló bizonyítvány (a főiskola kötelékében levő pályázók részéről egyszersmind a főiskolai leczkekönyv);

4. a pályázó szüleinek polgári állását, vagyoni viszonyait és családtagjainak számát feltüntető hatósági bizonyítvány;

5. a pályázó s atyja, illetőleg gyámja által aláírt nyilatkozat, amelyben a pályázó kötelezi magát arra, hogy az alapító felhívására, tanulmányainak befejezése után a hercegi hitbizomány területén szakmájának megfelelő és a szabályozott javadalommal ellátott alkalmazásba lép s abban legalább 5 évig megmarad.

Az ösztöndíjat elnyert ifju köteles a főiskola rektora által, a főiskola rendes látogatásáról, a tanulmányokban való előmeneteléről és erkölcsi magaviseletéről kiállított bizonyítványt a hercegi központi igazgatóságnál félévenként bemutatni.

A következő félévre járó ösztöndíjrészletek csak ezen bizonyítvány bemutatása után folyósíthatnak. Az ösztöndíj a tanév folyama alatt tíz egyenlő részletben havonként előre fog kifizettetni.

Budapest, 1910. évi márczius hóban.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

KÜLÖNFÉLÉK.

A bükkfa vasuti fuvardijának mérséklése érdekében a Magyar Fakereskedők és Faiparosok Országos Egyesülete a Fakereskedelmi r. t. kezdesére újabb akciót indított. A kereskedelemügyi miniszterhez intézett beadványának támogatására az Országos Erdészeti Egyesületet is felkérte. A kérelem oda irányul, hogy a bükkfa nagyobb kivitelének lehetővé tétele érdekében a csekély belértékkel és nagy fajsulylyal bíró bükkfa az Ausztria, vámkülföld és Fiume felé irányuló forgalomban az I. kivételes díjszabásba soroztassék.

(Magy. Fakereskedő.)

A nyugatmagyarországi erdeifenyő magjának és a belőle nevelt csemetéknek Németországban tapasztalt alárendelt minőségéről a német szaklapok utóbbi években gyakran hoztak, talán nem mindig célzat nélküli közleményeket s különösen a német magpergetők nem mulasztják el, hogy természetjelentéseikben újra és újra ne mutassanak reá arra, hogy a magyar és francia eredetű magból nevelt erdeifenyő a németországi termőhelyeken

igen lassan növekszik és a tűhullásnak rendkívül nagy mértékben van kitéve.

Eddig virágzó fenyő-magkereskedelmünkre egyáltalában nem kedvező ezen jelenségekről újabb adatokkal szolgál *Herrmann E.* danzigi erdőtanácsos a Tubeuf-féle „Naturwissenschaftliche Zeitschrift“ f. é. február havi füzetében. Hagenort főerdészségben tapasztalta, hogy az 1903. évi erdeifenyő-ültetésekben a tűhullás erősen pusztít, míg az ugyanakkori vetések kifogástalanok voltak. Utánjárása alapján kiderült, hogy a vetések saját termelésű magból, az elültetett csemeték pedig magyar eredetű magból eredtek. Az 1907. és 1908. évi tűhullás, daczára a fiatalosok permetezésének, majdnem teljesen elpusztította a magyar eredetű, a vetésből eredt fiatalostól már túlszárnyalt erdeifenyőket. Az 1903-ban ültetett (ugylátszik egyéves) magyar eredetű erdeifenyő átlagos magassága 1908-ban 60·9 *cm*, az 1903. évi vetésből származó, porosz eredetű csemeték-é ellenben 82·9 *cm* volt. A tőnél mért átlagos vastagság 14 és 20·2 *mm*. A tűk hossza a magyar eredetű csemetéknél szintén kisebb volt, azok egész szerkezete gyöngébb, színük sárgászöld, a poroszországi erdeifenyő sötétkékes zöld színével ellentétben.

Mindebből, sajnos, Herrmann is arra a következtetésre jut, hogy a poroszországi homoktalajokon a magyar eredetű erdeifenyőmagot nem kell használni!

Halálozás. *Despot* Dániel kir. segéderdómérnök, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja mult hó 26-án Petrinján (Horvátország) 34 éves korában elhunyt. Béke hamvaira!

Irodalmi pályázat. A vallás- és közoktatásügyi miniszter által 1906 óta az ország valamennyi népiskoláiban rendszeresített „Madarak és Fák Napja“ iskolai ünnepélyének mielőbbi meghonosítása érdekében az Országos Állatvédő Egyesület nyílt pályázatot hirdet oly munkák megírására, melyek a néptanítóknak az ünnepelés mikéntjére nézve útmutatást és anyagot nyújtanak. A dolgozatok elsősorban a madárvilág vonzó megismertetésére, a madarak hasznának kidomborítására és általában a természet megkedveltetésére irányuljanak. A Madarak és Fák Napja ünnepélyének keretében a pályázók figyelemmel legyenek az Országos Ifjúsági Madárvédő Liga intézményének beillesztésére is. A részletes pályá-

zati feltételeket az Országos Állatvédő Egyesület (IX., Ernő-utca 11—13. sz.) kívánatra bárkinek portómentesen megküldi.

Kérelem: A selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főisk. ifj. kör azon kérelemmel fordul a Steingruben egykori polgáraihoz, sziveskednének az esetleg birtokukban levő „steingrubeni“ tárgyakat, mint pl. tánczrendek, meghívók stb. a főiskolai ifj. körnek adományozni. Ugyanis a kör új „Otthon“-ában muzeumot szeretne berendezni emléktárgyakból. Nemkülönben a steingrubeni életre vonatkozó bárminemű iratot avagy adatot hálás köszönettel venne a kör, miután „Steingrubeni Nagyközség“ czimen egy képekkel illusztrált és a Steingruben történetét és életét tárgyaló emlék-iratot szándékozik kiadni.

Konyhakerti növénytermesztés cím alatt most jelent meg IV. kiadásban egy hézagpótló zöldségtermesztési munka 5 ivnyi terjedelemben. Irta *Németh József* m. kir. főkertész, a bajai m. kir. kertészsegéd-iskola vezetője, kinek irodalmi munkássága a kertészeti szaklapokból eléggé ismeretes a kertészkedő közönség előtt.

E gyakorlatias irányu munkának minden kertészkedő nagy hasznát veheti, mert a zöldségtermesztést az is könnyen megtanulhatja belőle, aki ezen kertészeti ággal sohasem foglalkozott. A könyv könnyű, világos irálya és a feldolgozott anyag gyakorlatias és tömör ismertetése. igen értékesé tesz ezen kertészeti munkát, amelynek megszerzését mindenkinek ajánljuk. Szakiskolák, kertész-tanulók és kezdő kertészkedők egyaránt jól használhatják. Ára 90 fillér. Beszerezhető a „Pátria“ r.-t. gazdasági könyvkereskedésében, Budapest, IX. Üllői-ut 25.

Milyen gyógynövényeket természetesen a kiscgazda? A Köztelek Olcsó-Könyvtárának ezen legújabb füzete azon gyógynövények természetére ad utasítást, amelyekkel a kiscgazda előnnyel foglalkozhatik. Sokszor igen kis fáradság révén kicsiny területről jókora hasznot biztosíthat magának a kiscgazda, ha gyógynövényeket természetesen. A hasznos füzet ára 50 fillér és a Pátria r.-t. gazdasági könyvkereskedése útján (Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.) szerezhető be.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtisztii létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

A m. kir. földművelésügyi miniszter *Simon Gyula* m. kir. erdőtanácsost, a kolozsvári m. kir. állami erdőhivatal főnökét állandó nyugalomba helyezte.

A m. kir. földmivvelésügyi miniszter *Puskás Károly* m. kir. segéderdómérnököt áthelyezte Naszódra s megbízta a rebravölgyi erdőgondnokság vezetésével, *Polakovics György* m. kir. segéderdómérnököt pedig jelenlegi állomáshelyén való meghagyása mellett megbízta a saji erdőgondnokság vezetésével.

*

A m. kir. földmivvelésügyi miniszter *Traum János* m. kir. erdómérnökgyakornokot az állami kezelésbe vett községi stb. erdőknél teljesített szolgálata alól felmentette.

*

A m. kir. földmivvelésügyi miniszter az államerdészeti tisztviselők összesített közös rangsorozati létszámába *Barrois Andor*, *Früstök László*, *Bachmann Ottó* és *Jurkovich László* okleveles erdészeket m. kir. erdómérnökjelölteké, *Seemayer Bódog*, *Bárány Károly*, *Radó Gábor*, *Szenczy Géza* és *Sobó Sándor* végzett erdészeti főiskolai hallgatókat pedig ideiglenes minőségű m. kir. erdómérnökgyakornokokká nevezte ki.

KÖZIGAZGATÁSI BÍRÓSÁGI DÖNTVÉNYEK ÉS ELVI JELENTŐSÉGŰ HATÁROZATOK.

I.

Községi erdőörnek erdei kihágásból eredően a községhez, mint erdőtulajdonoshoz befolyt kártérítéséből való jutaléka iránt támasztott igénye ügyében dönteni nem áll a közigazgatási bíróság hatáskörében.

6619/1909. K. szám. Ő Felsége a király nevében a magyar királyi közigazgatási bíróság N. N. községi erdőörnek erdei kihágásból eredően a községhez, mint erdőtulajdonoshoz befolyt kártérítéséből való jutaléka iránt támasztott igénye ügyében a m. kir. földmivvelésügyi miniszternek 1908. évi október hó 20-án 66845. szám alatt hozott határozata ellen B. község által beadott panasz tekintetében a m. kir. földmivvelésügyi miniszter által tett hatásköri kifogást 1910. évi január hó 11-ik napján tartott nyilvános ülésében az 1896. évi XXVI. t.-cz. 131. szakasza alapján tárgyalás alá nem vevén, következő

Végzést hozott :

A m. kir. közigazgatási bíróság a hatásköre ellen tett kifogásnak helyt ad s a panaszt visszautasítja.

Indokok :

A község panasza a földmivvelésügyi miniszter ama határozata ellen irányul, melylyel a községet az erdőörrel kötött szerződés alapján arra kötelezte, hogy

bizonyos erdei kihágásból eredő s a községhez befolyt kártérítési összeg $\frac{1}{3}$ részét az erdőőrnek adja ki.

Az erdőőr a községnek, mint erdőtulajdonosnak, tehát mint magánjogi alanynak alkalmazottja.

Alkalmazása tehát nem a községi szervezetből ered, következésképpen nem tartozik azok közé a községi alkalmazottak közé, akiknek illetményei iránt való vitás ügyekben az 1896. évi XXVI. t.-cz 27. §-a szerint a közigazgatási bíróság előtt való eljárásnak van helye.

E szakasz alapján tehát a közigazgatási bíróság hatásköre nem áll meg.

De a községnek mint az 1879. évi XXXI. t.-cz. 17. §-ában említett erdőbirtokosnak a most idézett törvény, valamint az 1898. évi XIX. t.-cz. 14. §-a rendelkezéseihez képest alkalmazott erdőőre cselédnek nem minősül, mert az ily erdőőr kötelező alkalmazását, minősítését, eskütételét, szolgálati és fegyelmi szabályok alatt állását a most felhívott törvények rendelik, szolgálati viszonyát tehát nem a cselédttörvény, hanem ezek a külön törvényes rendelkezések szabályozzák.

Ezért, habár a jogviszony, melyből a jelen ügybeli követelés ered, az 1907. évi XLI. t.-cz. életbelépte előtti, a közigazgatási bíróság hatásköre az 1896. évi XXVI. t.-cz. 79. §-a alapján sem áll meg.

Egyébként pedig egyáltalán nincs oly szabály, mely a jelen ügy tárgyát tevő és a panaszlott erdőőrnek a közte és a panaszló község között kötött szerződésen alapuló követelésére nézve felmerült vitás kérdésben a közigazgatási bíróság előtt való eljárást megengedi.

Ezek szerint nincs törvényes alap a közigazgatási bíróságok hatáskörének a jelen ügyben való megállapítására, amiért is a hatáskör ellen tett kifogásnak helyt adva, a panaszt vissza kellett utasítani.

A bíróság ezen határozat három példányát a 75810/909. sz. átirat mellékleteivel együtt a m. kir. földművelésügyi miniszternek azzal a megkereséssel küldi meg, hogy a határozat egy példányát a panaszos községnek és a panaszlott erdőőrnek bézbesíttesse.

Kelt Budapesen, a m. kir. közigazgatási bíróságnak 1910. évi január hó 11-ik napján tartott üléséből.

Wlassics s. k.
elnök.

Nagy János s. k.
előadó.

